

Mark van Putten: 'De sleutel tot succes ligt uiteindelijk in handen van de sportveldbeheerder.'

‘Veel kennis bij sportveldbeheerders, vaak weinig visie bij gemeentes’

De vele facetten van duurzaam sportveldbeheer

Er valt veel te vertellen over duurzaam sportveldbeheer. Het ontwikkelen én in stand houden van een goed natuurgrasveld is geen eenzijdig verhaal. Een goede grasmat wordt bepaald door meerdere facetten, zegt Mark van Putten, fieldmanager en grasspecialist bij Advanta, onderdeel van één van de grootste zaadveredelaars, Limagrain. De keuze voor het grasmengsel met de juiste soorten is daar slechts één van. ‘We hebben supergoede rassengenetica, toegespitste samenstellingen en prestatieverhogende zaadcoatings, maar de sleutel tot succes ligt uiteindelijk in handen van de sportveldbeheerder.’

Auteur: Fleur Dil

‘Ik zie vaak beheerders die verstand van zaken hebben, maar hun visie niet duidelijk overbrengen’

En dat is eigenlijk ook meteen de crux, vindt Van Putten. ‘Beheerders worden geconfronteerd met afnemende budgetten, politieke besluitvorming en een hogere veldbelasting als gevolg van schaalvergroting bij sportverenigingen. Daardoor wordt het voor hen steeds uitdagender om de kwaliteit te waarborgen of te verbeteren. Er is veel kennis aanwezig in de sector, maar bij beleidsmakers van gemeentes ontbreekt vaak de visie om de juiste keuzes te kunnen maken. Gedreven door wetgeving wordt onderhoud vaak uitbesteed, wat de kwaliteit niet altijd ten goede komt.’

Communicatie

Dat is overigens niet altijd zo. ‘Er zijn genoeg gemeentes die zowel het budget hebben als een goed beleidsplan. Dat zie je dan meteen terug in de kwaliteit van de velden.’ Van Putten, die vaak sportparken bezoekt, ziet over het algemeen echter een nivellering in de sector plaatsvinden. Daar komt nog bij dat gemeentes zich de afgelopen decennia genoodzaakt zagen sportclubs te laten fuseren door de afname van ledenaantallen. ‘Dit is een landelijke trend. Daardoor neemt de bespelingsdruk op de sportvelden verder toe, terwijl er steeds minder budget tegenover staat. Dat is een gemiste kans!’ Voor de sportveldbeheerder ziet Van Putten echter mogelijkheden die tot nu toe dikwijls onbenut bleven. ‘Je moet draagvlak creëren bij stakeholders door met ze in gesprek te gaan. Leg beleidsmakers, inkopers, verenigingen, aannemers en leveranciers uit wat jouw visie is, licht toe wat je doet en met welk idee jij de kwaliteit wilt waarborgen of verbeteren. Ik zie vaak beheerders die verstand van zaken

hebben, maar hun visie niet duidelijk overbrengen. Daarin valt nog een wereld te winnen.’

Als je je visie op goed sportveldbeheer kunt uitdragen, kan dat budgettair voordelig uitpakken. ‘Een speelveld kan tussen de 20 en 25 jaar mee, maar dan moet je er wel goed beheer op voeren.’ Als lid van de Commissie Gras bij brancheorganisatie BSNC spreekt Van Putten regelmatig aannemers, gemeentes, adviesbureaus en mensen van de KNVB. ‘Daar komt geregeld naar voren dat er in sportveldbeheer nog een flinke slag te maken valt.’

Preventief beheer

De boodschap die Van Putten met name wil uitdragen, is dat we af moeten van het traditionele sportveldonderhoud. Duurzaam sportveldbeheer vraagt om visie, maatwerk en de durf om keuzes te maken. Daaraan gekoppeld moet je de juiste tools of middelen beschikbaar stellen. ‘We hebben grote vooruitgang geboekt als het gaat om steeds betere grasgenetica, meststoffen en machines. Er is dus al veel meer mogelijk. Daarnaast staan we voor grote opgaves als gevolg van klimatologische veranderingen, de Green Deal en de onlangs ingevoerde Omgevingswet. We zullen anders naar ons sportveldbeheer moeten gaan kijken.’

Concreet betekent dit voor Van Putten dat er preventief beheer moet worden gevoerd. ‘In het verleden deden we meer aan symptoom-

‘Sinds tetraploïde gras in de Grasgids is opgenomen, wordt het steeds vaker aan mengsels toegevoegd’

bestrijding; nu zullen we dit aan de voorkant al moeten afvangen. Dat doe je door goed te kijken naar wat het veld nodig heeft. Je moet het als het ware lezen. Hoe is het bijvoorbeeld de winter doorgekomen? Dat kan per veld totaal anders zijn. Met meetapparatuur kunnen we steeds meer relevante data en informatie verzamelen die een goede aanvulling zijn. De sportveldbeheerder moet kunnen handelen wanneer hij dat nodig acht; dan zit je aan de preventieve en duurzame kant.’ Daarbij is goed beheer essentieel, benadrukt Van Putten. ‘Zorg met de juiste werkgangen op het juiste moment voor een schone, gesloten en vitale mat.’

Grassoorten

Als het gaat om de juiste grassoorten, adviseert Van Putten een grasmengsel met een hoger veldbeemdpercentage. ‘Veldbeemd is een zodevormer, die het geraamte van de grasmat vormt. Het is weerbaarder tegen invloeden van buitenaf, zoals hitte en droogte. Engels raaigras is een polvormer, die snel herstelt, maar ook sneller kiemt. Met een combinatie van deze twee soorten creëer je een mooi gesloten, vlakke en vitale grasmat.’ Belangrijk is ook dat je bij in- en doorzaai steeds de allernieuwste

grasrassen uit de Grasgids tot je beschikking hebt teneinde maximaal te profiteren van de genetische vooruitgang. Je herkent dat aan het Oranjaband-keurmerk op de zak, standaard bij alle graszaadmengsels van Advanta. Voor extra ondersteuning biedt Advanta de Advance-zaadcoating, die de groei en ontwikkeling van het plantje in de kiemfase ondersteunt. Hierdoor heb je tot wel twee weken voorsprong in kieming en vestiging.’

Een relatief nieuwe ontwikkeling is het tetraploïde graszaad. ‘Het is al een aantal jaren op de markt en wordt sinds de opname in de Grasgids in 2022 steeds vaker aan mengsels toegevoegd. Dit gras heeft een dubbel aantal chromosomen en is daardoor robuuster en minder gevoelig voor slechte groeiomstandigheden, zoals koude en droogte, en voor ziekte.’ Eén zo’n nieuw mengsel is Topsport Tetra, dat vorig jaar is geïntroduceerd. ‘Dit is een doorzaaimengsel met 40 procent Engels raaigras diploïde, 35 procent Engels raaigras tetraploïde en 25 procent veldbeemdgras. Eerder brachten we al Recover 4 Tetra op de markt. Door de combinatie van 50 procent Engels raaigras diploïde en 50 procent Engels raaigras tetraploïde kun je met dit mengsel het doorzaaiseizoen verlengen door al te starten in het vroege voorjaar en de laatste ronde in het late najaar uit te voeren. Zo werk je jaarrond aan sportveldherstel.’

Als Van Putten nog één ding mag adviseren, dan is het geduld. ‘Met de juiste visie en het juiste beheer komt het sportveld in twee, drie jaar tijd naar je toe. Dat kun je niet in één seizoen naar je hand zetten. Soms zit er een lastig jaar tussen. Hopelijk krijg je dan van de vereniging en de gemeente de tijd om een rustperiode in te lassen om het juiste beheer te kunnen toepassen.’

Veldbeemd is een zodevormer, die het geraamte van de grasmat vormt

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!